Barf Bulant? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Barf Bulant? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17246

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Barf Bulant? Ölçe?i (The Baxter Retching Faces Scale - BARF), bulant? ve ö?ürme ?iddetini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, Türk kültürüne uyarlama çal??mas? ile Türk popülasyonunda kullan?labilir hale getirilmi?tir. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, özellikle ameliyat sonras? dönemde (postoperatif) bulant? ve kusma insidans?n? ve ?iddetini ölçmeyi hedeflemi?tir.

Hamide ?i?man taraf?ndan 2015 y?l?nda gerçekle?tirilen bu çal??ma, ölçe?in Türkçe versiyonunun psikometrik özelliklerini, özellikle geçerlik ve güvenirlik düzeylerini incelemi?tir. Ölçek, 4'lü Likert derecelendirme sistemi kullan?larak, bireylerin bulant? deneyimlerini 0 (yok) ile 4 (?iddetle) aras?nda raporlamas?na olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Barf Bulant? Ölçe?i, BARF, Bulant?, Ö?ürme, Postoperatif Bulant?, Geçerlik, Güvenirlik, Likert Ölçe?i, Uyarlama.

Yazarlar

Hamide ?i?man

Amaç

Barf Bulant? Ölçe?i'nin temel amac?, cerrahi giri?im geçirmi? hastalarda s?kl?kla kar??la??lan postoperatif bulant? ve kusma (POBK) semptomlar?n?n sübjektif ?iddetini do?ru ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle bulant? deneyiminin yo?unlu?unu ve rahats?z edicili?ini h?zl?ca belirlemek için tasarlanm??t?r.

Uyarlama çal??mas?n?n birincil amac? ise, orijinal The Baxter Retching Faces Scale (BARF) ölçe?inin Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamak ve bu adaptasyonun psikometrik aç?dan sa?lam oldu?unu kan?tlamakt?r. Bu sayede, klinik ara?t?rmalarda ve hasta bak?m?nda standardizasyon sa?lanmas? hedeflenmi?tir.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, temelde iki ili?kili klinik semptomu ölçmektedir: **Bulant?** (Nausea) ve **Ö?ürme** (Retching). Bu yap?, bireyin ya?ad??? rahats?zl?k düzeyini ve gastrointestinal semptomlar?n ?iddetini yans?t?r.

BARF, görsel bir de?erlendirme arac? olarak tasarlanm??t?r (orijinalinde yüz ifadeleri kullan?l?r).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Uyarlama çal??mas?, bu görsel veya sözel ifadelerin Türk hastalar taraf?ndan do?ru anla??l?p yorumlanabildi?ini test ederek, bulant? ?iddetinin derecelendirilmesindeki tutarl?l??? sa?lam??t?r. Bu, özellikle ileti?im zorlu?u ya?ayan veya h?zl? de?erlendirme gerektiren postoperatif popülasyonlar için kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Barf Bulant? Ölçe?i'nin geçerlik çal??mas?, kapsaml? bir uzman görü?ü de?erlendirmesiyle ba?lam??t?r. Bu süreçte, kapsam geçerli?i için ba?vurulan tüm uzmanlar?n ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? temsil etme derecesi konusunda tutarl? görü?ler bildirdi?i tespit edilmi?tir.

Ayr?ca, ölçek, daha önce Türk popülasyonu için uygun bulunmu? olan GKÖ (Görsel K?yaslama Ölçe?i veya benzeri bir kar??la?t?rma ölçe?i) ile istatistiksel olarak kar??la?t?r?lm??t?r. Yap?lan analizler sonucunda, BARF ve GKÖ'nün bulant? ?iddetini ölçme yetene?i aç?s?ndan istatistiksel olarak e?it kabul edilebilece?i belirlenmi?tir (Cochran's Q = 9; p=0,437). Bu bulgu, BARF'?n mevcut standartlarla ayn? düzeyde geçerli bir ölçüm sa?lad???n? göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, çe?itli istatistiksel yöntemler kullan?larak detayl? bir ?ekilde incelenmi?tir. Pearson Korelasyon Analizi, BARF skorlar? ile hastalar?n demografik ve cerrahi de?i?kenleri aras?ndaki ili?kiyi incelemek için kullan?lm??t?r. Bu de?i?kenler aras?nda ya?, vücut a??rl??? (kg), boy (cm), BK? (m^2), ameliyat?n süresi (dakika) ve ameliyat sonras? ilk beslenme saati yer almaktad?r.

Paralel test güvenirli?ini de?erlendirmek amac?yla, BARF ile GKÖ aras?ndaki ili?ki, hem Pearson Korelasyon Analizi hem de E?le?mi? t testi (Paired t-test) kullan?larak incelenmi?tir. Elde edilen tüm istatistiksel sonuçlar, %95 güven aral???nda ve $p<0,05$ anlaml?l?k düzeyinde, ayr?ca $p<0,01$ ve $p<0,001$ ileri anlaml?l?k düzeylerinde de?erlendirilerek ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?u sonucuna var?lm??t?r.

Faktör Analizi

Sunulan kaynak materyalde Barf Bulant? Ölçe?i'nin uyarlama çal??mas? kapsam?nda do?rudan bir Faktör Analizi (aç?mlay?c? veya do?rulay?c?) yap?ld???na dair spesifik bir bilgi bulunmamaktad?r. Çal??ma, daha çok kapsam geçerli?i ve paralel test güvenirli?i üzerine yo?unla?m??t?r.

Bu durum, ölçe?in orijinal yap?s?n?n (BARF) tek boyutlu oldu?u varsay?m?n? destekleyebilir veya uyarlama sürecinde mevcut yap?ya sad?k kal?narak, yap? geçerli?inin di?er yöntemlerle (örn. kar??la?t?rmal? geçerlik) sa?land???n? gösterebilir. Gelecekteki ara?t?rmalar, ölçe?in Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

versiyonunun faktör yap?s?n? detayl?ca inceleyerek yap? geçerli?ini daha da sa?lamla?t?rabilir.

Ölçek Bilgileri

Test Tipi: Uyarlama

Format: Öz Bildirim veya Gözlem Temelli (4'lü Likert Derecelendirme)

Dil Mevcut: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Cerrahi operasyon geçirmi? hastalar (Postoperatif dönem)

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Ancak klinik popülasyona uygulanabilir)

Popülasyon Detaylar?: Postoperatif bulant? ve kusma riski ta??yan bireyler.

Test Metodolojisi: ?statistiksel analizler için Pearson Korelasyon Analizi, E?le?mi? t testi ve Cochran's Q testi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Bulant? ?iddeti, Ö?ürme ?iddeti, BK?, Ameliyat Süresi, Postoperatif Dönem, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: hamide.sisman@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Hamide ?i?man (Ac?badem Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul, 2015)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2015 (Uyarlama çal??mas?n?n tamamlanma y?l?)

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? veya ticari amaçlarla ço?alt?lmas? için izin ve ücret bilgileri, sorumlu yazar Hamide ?i?man ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir. Ölçek, yay?nlanmam?? bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: barf-bulanti-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

?i?man, H.(2015). *Barf Bulant? Ölçe?i' nin geçerlilik ve güvenirlik çal??mas?.* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Ac?badem Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Barf Bulant? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek, toplam **82 madde**den olu?maktad?r.

Derecelendirme, 4'lü Likert format?nda olup ?u ?ekildedir: 0 = yok - 4 = ?iddetle.

Kaynak içerikte ölçe?in 82 maddesinin metinleri spesifik olarak sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM